

14. 1. 2021

Zamyšlení nad významem fanfikce, aneb: ve snaze zabavit se, než se mi vrátí Bedny, jsem se pustila do dalšího projektu.

Vejšblebt 03 - Zamyšlení nad významem fanfikce

Fanfikce je něco, čemu jsem nikdy neholdovala a dost se tomu vyhýbala. Když nad tím tak přemýšlím, tak mé důvody byly docela prosté:

Zaprvé:

Pokud jsem něčeho fanoušek, tak snad to mám ráda takové, jaké to je, a nepotřebuji si to předělávat podle sebe, ne?

Zadruhé:

Nejsem takový úchyl, abych si domýšlela zvrhlé pozadí postav z nějakého díla (např. že Sherlock je milencem Watsona - fanoušci rádi spojují jejich jména, třeba "Johnlock"). A když už jsem si nějaké své vlastní pozadí náhodou domyslela, rozhodně to byla moje věc a nepotřebovala jsem to kompenzovat fanartem nebo psaním vlastní fanfikce.

Zatřetí:

Fanfikce považuji za méněcenné. Dokonce za bezcenné, na rozdíl od parodií.

Autor: **Debora De Lisotta (asi)**

Zdroj: <https://br.pinterest.com/pin/562387072204308142/>

Pozn.

Parodie nepovažuji za fanfikce. Parodie má zesměšnit jiné dílo. Buster Keaton tvrdil, že: "Parodovat se dá jen kvalitní dílo." Tím chtěl obhájeit, že jeho film "Go West" je sice parodií na současné westerny (cca 30. léta 20. stol), ale tím je neznehodnocuje. Naopak jim vyjadřuje hold. Pokud si někdo dá tu práci a vytvoří parodii, je to známkou toho, že ho původní dílo oslovilo. Tvořit cokoli na základě jiného díla také stojí čas, úsilí, peníze a hodně energie, takže si jeden rozmyslí, jestli mu to stojí za to. Objektivně - parodovat nepopulární dílo, které nikdo nezná, nemá pražádný význam.

Začtvrté:

Autora fanfikce považuji za někoho, kdo není sám schopen vymyslet vlastní příběh a vlastní postavy, proto si "půjčuje" postavy někoho jiného. K tomu má jako bonus záruku, že vybraní hrdinové jsou již známí a populární, takže se nadále nemusí snažit o jejich slávu. I příběh je

vymyšlen a jeho úspěch je prokázán (pochopitelně není dobrý nápad dělat fanfikci na neúspěšné a neznámé dílo - tohle mají fanfikce společné s parodií).

Význam tohoto bodu však vidím v tom, že autor si aspoň procvičí tvůrčí psaní a nemusí se zdržovat právě vymyšlením příběhu či základního charakteru postav. Rovnou si užívá to, co vlastně chce říct, aniž by se musel patlat s vysvětlující omáčkou, protože ta je čtenáři již známá.

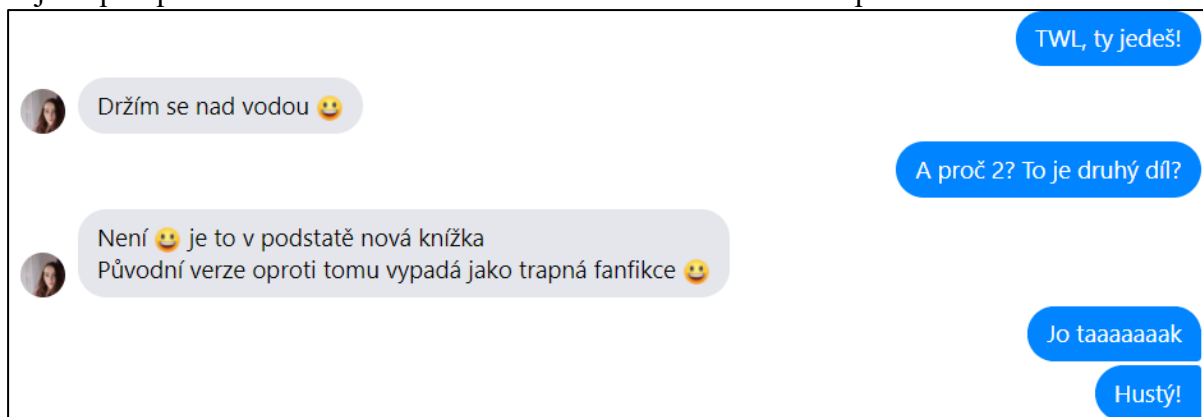
Moje setkání s fanfikcí - plácání talentem

S fanfikcí jsem se setkávala docela často a nijak mě nezajímala. Jako fanoušek Doctora Who sleduji pár stránek na IG nebo FB s touto tematikou a tam se občas objeví nějaký fanart. Nechápala jsem, proč mají lidi potřebu kreslit Tennanta s budkou, ale opět jsem to chápala jako cvičení umělců.

Dokonce jsem četla tu fanfiction knihu na Harryho Pottera, "Harry Trottel a kámen MUDr. Tse" a ani jsem to nedočetla, protože jediné, co mi to přinášelo, byla možnost porovnání s originálem, což se mi povedlo během první čtvrtiny a dál jsem neměla potřebu alternativní příběh číst.

Pak jsem se setkala s Lucií Šárovou v hospodě. Kreslila si do sešitu fanarty na Indiana Jonese (doufám, že teď neprozrazuji její tajemství). Její obrázky mi přišly úžasné a technicky dobře zvládnuté. Ale bylo mi líto, že svůj talent nesměruje někam, kde by měla vlastní přínos.

A jako předposlední mě trochu šokovala Kiki Rem Dostálová ve zprávě:

Vážně ve mně hrklo, že tato nadějná autorka vyplácává svůj talent na fanfikci. Pochopila jsem to tedy tak, že její první počín byl hodně inspirovaný jinými díly a až "Souboj princů 2" je její originální dílo, které vytvořila poté, co se vypsala v prvním pokusu.

Mozkodlab

V posledních dnech jsem se dostala ke knize Mozkodlab od Igora Indrucha. Jelikož se Bedny budou vydávat v jeho nakladatelství, říkala jsem si, že je moje povinnost načíst si jeho vlastní díla.

Knihu Mozkodlab mi Igor dal už při našem prvním osobním setkání v srpnu, ale dostala jsem se k němu až nyní.

A přiznávám, že Vieweghovu "Výchovu dívek v Čechách" jsem neznala (ani jsem neviděla film), takže jsem na to pohlížela jako na originální dílo, nikoliv jako na fanfikci. Dokonce je na prvních stránkách uvedeno, že podobnost s původním dílem je čistě záměrná a odlišnost také - a ani přes to jsem se neseznámila s předlohou, protože jsem chtěla prostě nejdřív znát tuto "fanfikci".

Svoje soukromé hodnocení knihy Mozkodlab asi nebudu moc ventilovat. Napsala jsem jej přímo Igorovi. Ale problém byl asi v tom, že ani Viewegh a ani podobná literatura prostě není můj žánr.

Jen bych chtěla zmínit k Mozkodlabovi, že ze začátku se tvářil text jako velmi ambiciózní, bez zábran a "ulitlý", pak si ale asi autor řekl: "Budu hodnej hošík" a snažil se mírnit, což ubralo na úlitlosti, úchylnosti a originalitě. Sám tvrdí, že se čtenáři pak rozdělili na dvě skupiny. První tvrdila, že je to moc zvrhlé, druhá tvrdila, že je to málo zvrhlé. Mozkodlab je kompromis. Je to průměrná košile, která nepadne nikomu. Ale kdo jsem, abych soudila dílo Mistra, že? Berte to jako můj osobní názor.

Jenomže takhle kniha na mě dost významný vliv, který jsem si uvědomila až asi předeviděním - naprosto změnila můj pohled na fanfikce. Dá se říct, že to, co jsem napsala výše, už pro mě neplatí.

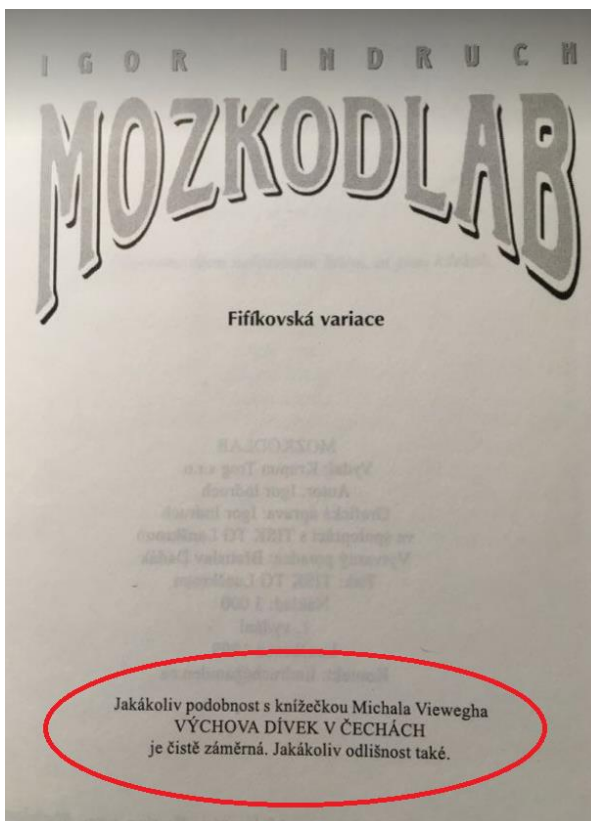
Nejspíš jsem tyto názory měla proto, že jsem fanfikce považovala za "hraní si" autorů, a tedy nic, co by se mělo brát vážně. Jenomže psaní jako takové je samo o sobě "hraní si". Problém byl ve mně, protože jsem literární činnost brala až příliš vážně, nikoliv jako zábavu "lůzy" (jak na straně autorů, tak na straně čtenářů).

Neurazte se za to slovo "lůza", je to myšleno tak, že dílo baví široký dav a pár odborníků (kritiků, literárních vědců, ...) jsou v paralelním vesmíru. A při tom jsem zrovna je považovala za ty důležité cíle literární tvorby. Ne, o tom, co je dobré, rozhodují čtenáři. Civilisté, kteří čtou, protože je to baví.

Psací Inception

O knize Mozkodlab jsem hodně přemýšlela. Ono je pro dílo (a asi i pro autora) lichotivé, pokud o něm někdo přemýšlí. Dokonce jsem shlédla film Výchova dívek v Čechách, abych se aspoň okrajově seznámila s předlohou.

Na rovinu říkám, že nesnáším knihy/ povídky o psaní. Jasně, autor píše o tom, co zná, tedy o literární činnosti. To mi vždycky přišlo nudné - to mám jako čist o někom, kdo se snaží psát? Literatura slouží k tomu, aby nás vzala do neznámých končin, vytvořila nové světy a prostřednictvím nemožného nám autor předložil své myšlenky i úchylky.

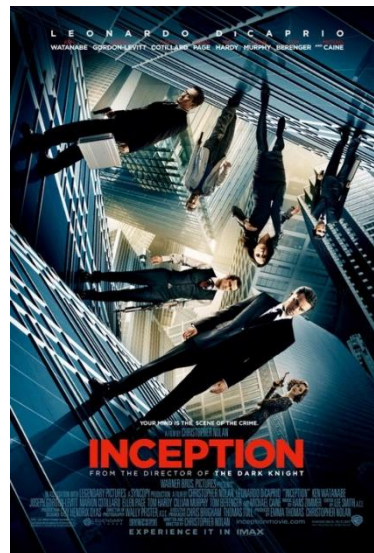

Sama jsem to tak vždycky brala. Mám potřebu (obsesi, nutkání, úchylku, ...) pořád něco tvořit. Kdo mě zná, tak ví, že se pouštím do úplně všeho. V literatuře jsem našla možnosti, které jsem předtím neměla - tedy bez vyšších nákladů si vytvořit vlastní vesmír a ventilovat se prakticky "zdarma". U filmu je člověk omezen dalšími lidmi, náklady, fyzikálními a jinými zákony a tak dále.

Dobře tedy, Výchova dívek v Čechách je o spisovateli, který píše o spisovateli (učiteli). Tam začíná trochu brainwash propojení reálného a literárního světa. Mozkodlab je o spisovateli (Timeš), který píše o spisovateli (učiteli) - t.j. stejný vzorec, jen alternativní pojetí, jen s tím, že Timeš reaguje na Viewegha (jiného spisovatele).

V reálu: spisovatel Igor reaguje na spisovatele Michala prostřednictvím Timeše (spisovatele), který si vytvořil vlastní příběh o spisovateli (učiteli). Asi je nutné dodat, že spisovatel (učitel) učí tvůrčí psaní.

Vidíte v tom ten brainwash (který vám vydlabe mozek)? Je to moje noční můra, kdy nejen, že čtu o psaní, tak čtu o psaní o psaní o psaní o psaní. Inception rulez, akorát tady nejde o vrstvy snové, ale "psací".

Kundodlab

Tak jo. Brainwash od Mozkodlaba zafungoval a stalo se nemožné - Zvelebilová píše fanfikci! Konkrétně na Mozkodlaba!

Chytl mě takový flow, že to ani není možné. Za 24 hodin jsem napsala 32 NS vlastního textu.

Na jednu stranu je to jakási obrana, protože se potřebuji zabavit - teď má Igor na stole revize Beden, napsal mi, že na tom "pracuje", což je pro mě učiněný horor. Jak na tom pracuje? Co s tím dělá? První moje miláčky? Dělá z nich někoho jiného? Přehazuje mi kapitoly? Přetváří moje dílo na svoje? Do hajzlu, mojeeéééééééééé! Nervy mi tu tečou do kýblu. Nervy v kýblu... Musím si najít činnost, která mě zabaví, zaplní mi moznovnu a nebudu na to myslet. A ejhle... Mozkodlab! Beáta. Timeš. Kurz tvůrčího psaní. Král. Beáta, ta proklatá Beáta! Pizda jedna.

Blbě je, že jsem si zase ucpala mozek. Nejsem schopna ničeho jiného a jsem jako nafetovaná. Kundodlab se klube. Dobré je, že tam není místo pro Bedny. Můžu se radovat, že je tolik nehrotím a budu mít snad dostatečný odstup, abych střizlivě a bez větších emocí přijala Igorovy návrhy na změny.

Brainwash²: Spisovatelka píše fanfikci na spisovatelovu fanfikci o spisovateli, který píše o spisovateli, co se snaží o psaní a napíše příběh... Kamna si chystají palivo, aby vystartovala do vesmíru dřív, než Kundodlab vznikne a někoho napadne to v nich pálit. Vzpoura kamen.